

(อม.๓๐)
คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖ /๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๙ /๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสามารถ หวมดมณี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง
จังหวัดพัทลุง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชี
ทรัพย์สินและหนี้สินจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง
ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗

พิเคราะห์คำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางอุไร หมวดมณี คู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ ๒๑๘ - ๒ - ๑๒๙๙๘ - ๗ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดมณี จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องในความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงขาดอายุความทางอาญาหรือไม่ องค์คณะโดยมติเสียงข้างมากเห็นว่า แม้ขณะยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิด ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงมีอายุความห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความ และถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติดังกล่าวอยู่ในหมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นถูกกล่าวหาว่าร้ายรอยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา

หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยไม่รวมถึง การดำเนินคดีกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ ว่าด้วยการ ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีจึงไม่อาจนำมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความในคดีนี้จึงไม่สะดุดหยุดลงตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติ เกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดของ ผู้ถูกกล่าวหา แม้มิใช่บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มีผลให้ระยะเวลาบังคับโทษขยายออกไป ทั้งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอันเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ศาลรับคำร้องไว้พิจารณา เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความ สิทธิในคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม สำหรับ มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งสืบเนื่องมาจากโทษทาง อาญาและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความแล้วจึงไม่อาจนำ มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

(อม.๔๒)

- ๕ -

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย
ประเด็นอื่นอีก

พิพากษายกคำร้อง.

นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ

นายสืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล

นายเผด็จ ขมพานิชย์

นายศักดิ์ชัย รัชชีวงศ์

นายนิพนธ์ใจสำราญ

นายอรพงษ์ ศิริกานต์นนท์

นายเกรียงศักดิ์ โขมนะสิน

นายพิศล พิรุณ

นายจักร์ชัย เยพิทักษ์

